

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci vyhláseného konkurzu na majetok úpadcu **Ing. V. C. – S. K., U.** IČO: X. **o schválení konečnej správy o speňažení majetku z podstaty**, na odvolanie správcu konkurznej podstaty JUDr. D. V. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 25K/31/2005-399 zo dňa 22. novembra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 25K/31/200-399 zo dňa 22. novembra 2010 v napadnutej časti ohľadne odmeny správcu konkurznej podstaty **p o t v r d z u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým uznesením schválil konečnú správu o speňažení majetku z podstaty, vyúčtovanie odmeny a výdavkov správcu JUDr. D. V., B. B., vo veci vyhláseného konkurzu na majetok úpadcu Ing. V. C. - S. K., U. v tomto rozsahu:

Celkový príjem konkurznej podstaty je **10 443,94 Eur**, uspokojené **pohl'adávky proti podstate** sú vo výške **216,79 Eur**.

Na rozdelenie veriteľom zostáva suma **10 227,15 Eur**.

Odmena správcu je **1 900,35 Eur** a **výdavky** správcu sú **250,-- Eur**.

V odôvodnení sa konštatuje, že správca konkurznej podstaty predložil konečnú správu o speňažení majetku z podstaty, vyúčtovanie odmeny a výdavkov dňa 7. októbra 2010. Po jej preskúmaní v súlade s ust. § 29 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKV“) bola vyvesená na úradnej tabuli konkurzného súdu

20. októbra 2010. Podané námietky konkurzného veriteľa – S. K., a. s., B., v ktorých vyjadril svoj nesúhlas s výpočtom odmeny správcu, boli mu zaslané na vyjadrenie. Konkurzný súd nariadil pojednávanie na prejednanie konečnej správy o speňažení majetku z podstaty, vyúčtovania odmeny a výdavkov na 22. novembra 2010, na ktoré predvolal správcu konkurznej podstaty, úpadcu a konkurzného veriteľa, ktorý podal námietky.

Ohľadne príjmovej časti konkurzný súd zistil, že speňažením konkurznej podstaty úpadcu správca získal 10 440,35 Eur (314 525,98 Sk) a na úrokoch z uložených finančných prostriedkov získal sumu 3,59 Eur (108,15 Sk). Z textovej správy konečnej správy vyplýva, že úpadca nemal ku dňu vyhlásenia konkurzu finančné prostriedky v hotovosti, ani na účtoch a nebol zistený ani iný príjem. Takto celkový príjem predstavuje 10 443,94 Eur (314 634,14 Sk). Do vypracovania konečnej správy boli uspokojené pohľadávky proti podstate v celkovej výške 216,79 Eur (6 531,02 Sk), tieto pozostávajú z poštovného v celkovej výške 37,07 Eur, z bankových poplatkov vo výške 106,75 Eur, z dane z úrokov v celkovej výške 0,57 Eur a z nákladov na overovanie listín v celkovej výške 72,40 Eur.

Konkurzný súd schválil konečnú správu v jej príjmovej aj výdavkovej časti. Pokiaľ ide o odmenu správcu konkurznej podstaty, ju v konečnej správe vyúčtoval vo výške 2 706,- Eur vrátane DPH, a to zo základu vo výške 10 443,94 Eur (314 634,14 Sk), čo predstavuje súčet príjmu získaného speňažením a príjmu získaného inou činnosťou. Po námietkach konkurzného veriteľa správca vo svojom vyjadrení k námietkam z 9. novembra 2010 uznal chybu pri výpočte odmeny a konkurzný veriteľ správne uviedol, že odmena správcu má byť 1 900,35 Eur (57 250,- Sk). Odmena správcu sa spravuje vyhláškou č. 493/1991 Zb. v znení neskorších predpisov. Podľa § 6 ods. 1 a 3 tejto vyhlášky základom pre určenie odmeny správcu konkurznej podstaty je suma, ktorá bola v konkurze získaná speňažením konkurznej podstaty a suma určená na uspokojenie veriteľov, ktorá bola získaná pri výkone funkcie správcu. V tomto konaní správca získal speňažením sumu 10 440,35 Eur (314 525,98 Sk) a inou činnosťou sumu 3,59 Eur (108,15 Sk). Druhý čiastkový základ (príjem získaný inou činnosťou) konkurzný súd v súlade s § 6 ods. 3 citovanej vyhlášky znížil o pohľadávky proti podstate potrebné na dosiahnutie tohto príjmu, a to o daň z úrokov vo výške 0,57 Eur (17,17 Sk). Takto základ pre výpočet odmeny predstavuje sumu 10 443,92 Eur (314 633,58 Sk), z čoho odmena správcu je 1 900,35 Eur (57 250,- Sk). Ďalej správca vyúčtoval výdavky vo výške 250,- Eur (7 531,50 Sk), ktoré predstavujú náklady na telekomunikačné poplatky

a kancelárske potreby. Správca si neuplatnil cestovné výdavky. Vyúčtované výdavky, ktoré boli uhradené z osobných prostriedkov správcu konkurznej podstaty, sú primerané k výkonu správy a speňažovania v tomto konkurznom konaní. Súd nepriznal správcovi podstaty zvýšenie odmeny o daň z pridanej hodnoty. Vyhláška č. 493/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorá upravuje výšku odmeny správcu podstaty, neumožňuje jej zvýšenie o daň z pridanej hodnoty. Pohľadávka na zaplatenie dane z pridanej hodnoty nie je pohľadávkou proti úpadcovi, ale je pohľadávkou štátu v správe príslušného daňového orgánu voči správcovi ako fyzickej osobe z titulu toho, že získal určitý príjem vo forme odmeny za výkon svojej funkcie, a preto ju nie je možné uspokojiť z prostriedkov konkurznej podstaty. Uvedený názor bol vyslovený aj v dovolacom rozhodnutí, v ktorom sa Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberal otázkou zvýšenia odmeny správcu o daň z pridanej hodnoty na základe mimoriadneho dovolania, podaného generálnym prokurátorom SR (uznesenie sp. zn. 1 M Obdo V 5/2006 z 28. júna 2007). Právny názor, podľa ktorého správcovi nepatrí k odmene daň z pridanej hodnoty, bol vyslovený v zjednocujúcom stanovisku Ústavného súdu SR sp.zn.PL z. ÚS 3/09-4 z 09. 03. 2009.

Proti tomuto rozvrhovému uzneseniu podal správca konkurznej podstaty v časti odmeny pre nepriznanie DPH odvolanie a navrhol napadnuté uznesenie podľa § 220 O. s. p. zmeniť vo výroku o priznaní odmeny správcu tak, že mu bude priznaná aj DPH spolu 2 261,41 Eur.

Vo vzťahu k uplatnenej DPH podlieha tejto dani podľa zákona č. 222/2004 Z. z. každá osoba, ktorá vykonáva nezávisle akúkoľvek ekonomickú činnosť bez ohľadu na účel alebo výsledky činnosti. Podľa ust. § 3 ods. 2 zákona, ekonomickou činnosťou sa rozumie každá činnosť, z ktorej sa dosahuje príjem ... činnosť ako slobodné povolanie podľa osobitných predpisov. Záverom ust. § 3 ods. 3 zákona negatívne vymedzuje, čo sa nepovažuje za nezávislé vykonávanie činnosti podľa ods. 1 zákona. Z uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že činnosť správcu konkurznej podstaty je nepochybne činnosťou, ktorá spadá pod režim zdaniteľnej osoby. Ak takýto subjekt dosahuje z činnosti správcu konkurznej podstaty, musí platiť daň z pridanej hodnoty, lebo vykonáva činnosť, ktorá je predmetovo vymedzená v ust. § 2 ods. 1 písm. b/ zákona preto, lebo ide o službu za protihodnotu. Preto ako správca konkurznej podstaty musí odvádzať z tejto činnosti podľa cit. zákona daň. Čo je základom dane je upravené v ust. § 22 ods. 1 tohto zákona.

Vyhláška č. 493/1991 Zb. v platnom znení (§ 7 ods. 3) negatívne zasahuje a dostáva sa do rozporu so zákonom o DPH. Ak zákon pri stanovení základu dane a následne pri výpočte dani predpokladá, že cena bude obsahovať aj daň z pridanej hodnoty, tak právny predpis nižšej právnej sily ako vyhláška je, nemôže izolovane a nesystémovo stanoviť iné podmienky určenia protihodnoty za dodanú službu. Jedná sa o neudržateľný právny stav pre uvedený zásadný rozpor. Nastáva hrubá diskriminácia správcu konkurznej podstaty pred zákonom, keď podľa ust. § 7 ods. 3 vykonávacej vyhlášky č. 493/1991 Zb. k zákonu o konkurze a vyrovnaní odmena sa nezvyšuje o DPH, ale v zmysle zákona o DPH správca DPH platiť štátu musí. Týmto je diskriminovaný správca konkurznej podstaty dodatočne zdaňovaný a toto považuje za nezákonné a protiústavné. Odvolateľ je toho názoru, že neexistuje akceptovaný dôvod na nepriznanie DPH len preto, že vykonávací predpis to ku konkurznej odmene neumožňuje.

Podľa článku 59 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky, dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, z ktorého vyplýva, že vyhláška ako norma nižšej právnej sily nemôže riešiť dane, a teda ani daň z pridanej hodnoty, čo sa stalo vo vzťahu k správcom konkurznej podstaty.

Súd v predmetnom konaní je pri riešení otázky DPH viazaný platným zákonom o DPH a princípom proporcionality a nie vyhláškou č. 493/1991 Zb. s poukazom na článok 144 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Preto odvolateľ považuje napadnuté uznesenie v tejto časti za nesprávne a v rozpore so zákonom a domáham sa rozhodnutia, ako je uvedené v petite tohto odvolania.

Záverom poukazuje na to, že v inom konkurznom konaní, ktoré sa týka nepriznania mu DPH k odmene správcu, podal dňa 12. 02. 2010 ústavnú sťažnosť, ktorá bola Ústavným súdom SR prijatá uznesením č. III. US 243/2010-12 zo dňa 22. 06. 2010.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Odvolací súd sa plne stotožňuje

s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O. s. p.) a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňuje ďalšie dôvody.

Prvostupňový súd vydal napadnuté unesenie v súlade s ust. § 29 ods. 4 zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKV“). Predloženú konečnú správu o speňažení majetku a o vyúčtovaní odmeny a výdavkov zo dňa 07. 10. 2010 preskúmal v súlade s ust. § 29 ods. 3 ZKV a nariadil pojednávanie na jej prejednanie, kde súd akceptoval námietky podané konkurzným veriteľom voči nesprávnemu výpočtu odmeny správcu a schválil konečnú správu v tomto rozsahu: Celkový príjem konkurznej podstaty je **10 443,94 Eur**, Uspokojené pohľadávky proti podstate – **216,79 Eur**, veriteľom na rozdelenie zostáva – **10 227,15 Eur**. Odmena správcu je **1 900,35 Eur** a výdavky správcu sú **250,-- Eur**.

Proti výrokovej časti uznesenia, týkajúcej sa výšky odmeny a výdavkov správcu, podal správca konkurznej podstaty odvolanie. Proti uzneseniu o schválení, resp. neschválení konečnej správy môže podať odvolanie každý účastník konania, vrátane správcu.

Správca konkurznej podstaty vyúčtoval odmenu vo výške 2 706,-- Eur, vrátane DPH, a to zo základu vo výške 10 443,94 Eur (334 634,14 Sk). Po námietkach konkurzného veriteľa správca vo svojom vyjadrení z 09. 11. 2010 upravil výpočet odmeny tak, že odmena má byť priznaná vo výške 1 900,35 Eur, ktorú však zvýšil o 19% DPH, keďže je zdaniteľnou osobou v zmysle zákona č. 222/2004 Z. z. o dani.

Správca je povinný podávať súdu správu o speňažení majetku z podstaty. Konečnú správu spolu s vyúčtovaním svojej odmeny a výdavkov predloží súdu po speňažení majetku z podstaty v súlade s ustanovením § 29 ods. 1 ZKV.

Konkurzný súd náhradu dane z pridanej hodnoty správcovi nepriznal s odkazom na predmetnú platnú vyhlášku Ministerstva spravodlivosti S. republiky č. 493/1991 Zb., ktorá neumožňuje odmenu navyšovať o daň z pridanej hodnoty (§ 7 ods. 3).

Správca konkurznej podstaty pri výkone svojej funkcie je povinný sa riadiť zákonom o konkurze a vyrovnaní (č. 328 /1991 Zb. v znení noviel). Jedná sa o zákon lex specialis,

ktorý vymedzuje jeho práva a povinnosti. Podľa § 8 ods. 3 cit. zákona správca má nárok na náhradu výdavkov a na odmenu. Dohody správcu s úpadcom (§ 13 ods. 5) alebo veriteľmi o odmene sú neplatné. Spôsob určenia a výpočtu odmeny striktno stanovuje vyhláška č. 493/1991 Zb. v znení neskorších prepisov (novely č. 292/2005 Z. z. § 6 ods. 1 písm a/, ods. 3, § 7 ods. 1, 3), ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o konkurze a vyrovnaní. Len odmena, vypočítaná v súlade so všeobecno - záväzným právnym predpisom, sa stáva pohľadávkou proti podstate a bude uspokojená v zmysle § 31 ods. 6 písm. a/ ZKV, t. zn., že súčasťou tejto odmeny nemôže byť daň z pridanej hodnoty, a preto nie je DPH pohľadávkou proti podstate a konkurzný súd ju nemôže vyplatiť z dlžníkovho majetku – konkurznej podstaty. Opačný výklad by viedol k ukráteniu ostatných veriteľov pri ich uspokojovaní z podstaty, čím by došlo k poškodeniu ich práv a takýmto postupom by došlo k porušeniu základných práv účastníka konania na súdnu ochranu a spravodlivé prejednanie jeho veci (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací uznesenie v napadnutej časti – priznanej odmene správcu ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 31.marca 2011

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová